

## **д-р Лазо Димитров**

Научен истражувач  
УКИМ Земјоделски институт Скопје  
Одделение за агро бизнис, економија и рурален развој  
16 Македонска бригада бр.3А, 1000 Скопје  
Тел: +389 2 3230910  
Факс:+389 2 3114283  
Моб: +389 70 243 997  
е-mail: [L.Dimitrov@zeminst.edu.mk](mailto:L.Dimitrov@zeminst.edu.mk)

## **Академски квалификации**

### **2023. – Докторска дисертација, Економски науки**

УКИМ Економски факултет – Скопје  
Влијание на меѓународните пазари врз цените на земјоделско-прехранбените производи во Република Македонија

### **2009. – Магистерска работа, Агроекономија**

УКИМ Земјоделски факултет – Скопје  
Влијание на кредитната политика врз комерцијализација и специјализација на индивидуалните земјоделски стопанства во Република Македонија

### **1999. – Дипломска работа, Поледелство**

УКИМ Земјоделски факултет - Скопје

## **Научно и стручно усовршување**

**2007.** ФАДН, финансиски и економски модели, мета база, Земјоделско истражувачки институт (ЛЕИ), Хаг, Холандија.

### Работилници

**2021.** Реконструкција на синџирот за одгледување и селекција на медоносната пчела и нејзина отпорност кон Вароата, ЕУ проект (Directorate-General for Agriculture and Rural Development DG AGRI AGRI-2017-0346) EurBeST, Август, Брисел.

**2019.** Работилница на работната група за одгледување пчели, методологија, подобрување и финализирање и интервју со некои комерцијални пчелари, јануари, Центар за организацијата за земјоделско истражување Ришон Лезион, Израел.

**2014.** Економска изводливост за инвестирање во мрежа против град и УВ заштита, Мерки за развој на секторот за медитеранско овошје, 9-та конференција на професионални хрватски овоштарии со меѓународно учество, март, Сплит, Хрватска.

<b>Научни интереси</b>
Агро бизнис Економија Рурален развој
<b>Наставна дејност</b>
<b>Scientific and applicative projects</b>
<p><b>2022-2023.</b> Економска анализа на различни методи за контролирано спарување на матици во рамки на меѓународниот проект BeeConSel, ДИПОЗ ФЗНХ ДООЕЛ Скопје. (Норвешка, Словенија, Хрватска, Македонија).</p> <p><b>2023.</b> Национална развојна стратегија на Република Северна Македонија, УНДП.</p> <p><b>2023.</b> Одржлив локален економски развој на општина Македонска Каменица, Одржливо земјоделство и Стратешки приоритети во сектор земјоделство, финансиран од Central Asia Metals PLC - Фондација CACA и Општина Македонска Каменица.</p> <p><b>2022.</b> Зајакнување на општинските совети – фаза 2 (00118203), УНДП.</p> <p><b>2021-2023.</b> Пазарна цена и информациски системи, ФАО.</p> <p><b>2021-2022.</b> ЕИТ подигање на свеста за храна и деловно планирање, ЕИТ.</p> <p><b>2021.</b> Инвентар и мерки за намалување на емисијата на стакленички гасови во рамките на Третиот двогодишен извештај за секторот земјоделство, шумарство и други начини на користење на земјиштето, УКИМ Факултет за земјоделски науки и храна.</p> <p><b>2021.</b> Трошоци на производство, ФАО.</p> <p><b>2020-2021.</b> Воведување и имплементација на мерки за заедничка пазарна организација во Република Северна Македонија, Вредносен синџир – мед, проект финансиран од ЕУ и имплементиран од конзорциум предводен од Weglobal, EVOLUXER S.L.</p> <p><b>2020.</b> Истражување, иновации и трансфер на технологија во земјоделско-прехранбениот сектор во земјите од Западен Балкан Фаза II, Систем за знаење и иновации за земјоделството (AKIS), SWG.</p> <p><b>2019-2020.</b> Поддршка за економска диверзификација на руралните области во Југоисточна Европа (SEDRA), подкомпонента Диверзификација на економските активности во руралните области на Југоисточна Европа преку развој на синџирот на вредност, GIZ-SWG, Македонија, Србија, Црна Гора, Косово и Албанија.</p> <p><b>2019-2020.</b> Поддршка за развој на земјоделски задруги финансирани од ЕУ, CARE.</p>

**2018-2021.** Економски модели и комерцијално одржливи анализи во големиот проект на ЕУ за селекција и одгледувачки програми во пчеларството, ЕУ проект, Германија, Австрија, Полска, Грција, Франција, Италија.

**2017.** Формирање на Единица за управување со програми за поддршка на спроведувањето на шемите за грантови за заедницата на кипарските Турци - северен дел на Кипар, LDK Consultants Europe S.A., кипарски Турци.

**2017.** Реформа во секторот за води на централно ниво, финансиран од ЕУ, Проект EuropeAid/136828/ИН/SER/МК имплементиран од NIRAS IC Sp. z. o.o., Варшава и нејзините конзорциумски партнери.

**2016.** Воведување на нови мерки кои ќе се спроведат во рамките на ИПАРД програмата– ЕУ проект, NIRAS IC, EPI CENTAR International и Foundation of Assistance Programs for Agriculture (FAPA).

**2016.** Стратегија на програма за мали грантови на глобалниот еколошки фонд (ГЕФ ПМГ), ГЕФ.

**2014.** Иновативни решенија за подобрен пристап до услуги на локално ниво, УНДП, Министерство за локална самоуправа.

**2013.** Социјалната димензија на зелениот раст во Република Македонија, Светска банка.

**2013.** Трета и четврта национална комуникација на Македонија и трет ажуриран извештај за климатските промени во рамките на UNFCCC, УНДП.

**2013.** Земјоделско осигурување и финансиски одржливи осигурителни производи, Europa Reinsurance Facility Ltd., Меѓународна банка за обнова и развој.

**2013.** Проект за адаптација кон климатските промени во земјоделството, УСАИД, Рурална мрежа.

**2011-2012.** Техничка поддршка на Федерацијата на фармери во Република Македонија (ФФРМ), GRM International.

**2010-2011.** Обучувач и фасилитатор за М&Е на инвестициските и економските активности, консултант за оцена на влијанието, Меѓународен фонд за развој на земјоделството (ИФАД), Италија.

**2010-2011.** Обучувач и фасилитатор за М&Е на инвестициските и економските активности, Деловни и инвестициски активности М&Е и консултант за оцена на влијанието, Меѓународен фонд за развој на земјоделството (ИФАД), Турција.

**2010-2011.** Поддршка за развој на земјоделството и за другите, развој на стратегија, холандска развојна организација (SNV).

**2010.** Воспоставување на систем за сметководство на фарма, Федерација на фармери на Република Македонија.

**2010.** Подготовка на стратегија и политика за образование и обука за поддршка на Телото за управување со ИПАРД во процесот на програмирање на новата ИПАРД мерка 303 од Подобрување на обуката (М 303) за акредитација, проект финансиран од ЕУ.

**2009.** Изработка на стратешки и бизнис план, Обучувач за советодавни услуги, Бизнис план и ИПАРД процес, Експерт за

евиденција и книговодство за пчеларство, Мониторинг и проценка на влијанието на синџирите на вредности на бизнисот, Активности за диверзификација на бизнис и рурална економија, Македонска програма за советодавна поддршка на земјоделството (МААСП).

**2008.** Обучувач и фасилитатор за М&Е на инвестициските и економските активности, Меѓународен фонд за развој на земјоделството (ИФАД), Босна и Херцеговина.

**2007-2010.** Обучувач и фасилитатор за М&Е на инвестициските и економските активности, Деловни и инвестициски активности М&Е и консултант за проценка на влијанието, Меѓународен фонд за развој на земјоделството (ИФАД), Ерменија.

**2003-2008.** Проект за рехабилитација на јужните и источните региони (ИФАД 1) и Проект за финансиски услуги во земјоделството (ИФАД 2), Меѓународен фонд за развој на земјоделството (ИФАД).

**1999-2003.** Проект за поддршка на индивидуалните земјоделски производители, Светска банка.

#### Научни публикации

[1] Buechler, R., Uzunov, A., Costa, C., Meixner, M., Le Conte, Y., Mondet, F., Kovacic, M., Andonov, S., Carreck, N. L., Dimitrov, L., Basso, B., Bienkowska, M., Dall'Olio, R., Hatjina, F., Wirtz, U., EurBeST - a pilot study testing varroa resistant bees under commercial beekeeping conditions, *American Bee Journal* **162**, 213 (2022).

[2] Dimitrov, L., *Economic feasibility analysis of proposed modelling scenarios for mitigating and adapting to the effects of climate change in the agriculture sector (viticulture) in the Vardar Planning Region*, Ministry of environment and physical planning; UNDP, Skopje, p. 94 (2013).

[3] Dimitrov, L., Economical feasibility to invest in Anti-hail and UV protection net, *9th Conference of professional Croatian fruit growers with international participation "Measures for Development of Mediterranean Fruit sector"*, Split, Croatia, (2014).

[4] Dimitrov, L., *Sustainable and inclusive balanced regional development, sectoral study on agriculture and rural development, strategy for regional development of the Republic of North Macedonia for the period 2020 - 2030 and Action Plan for implementation of the Strategy 2020 - 2022*, UNDP, Ministry for local-self government of N. Macedonia, Skopje, (2020).

[5] Dimitrov, L., Gjamovski, V., Popovska Stojanov, D., Gjosheva Kovachevikj, M., Impact of the economic crisis on the apple production price in the Republic of North Macedonia, *Works of the Faculty of Agriculture and Food Sciences, University of Sarajevo*, **LXVII**, 135-144 (2023).

[6] Dimitrov, L., Gjosheva Kovachevikj, M., Kjosev, S., International markets effect on rice prices in the Republic of North Macedonia, *Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences*, **76**, 20-27 (2022).

[7] Dimitrov, L., Gjosheva Kovachevikj, M., Kjosev, S., International markets impact on wheat prices in the Republic of North

Macedonia, *Works of the Faculty of Agriculture and Food Sciences, University of Sarajevo*, **LXVII**, 113-126 (2022).

[8] Dimitrov, L., Gjosheva Kovachevikj, M., Popovska Stojanov, D., Andonov, S., Kjosev, S., Andonov, B., The influence of international markets on barley prices in the Republic of North Macedonia, *XIV International Scientific Agriculture Symposium „AGROSYM 2023”* Jahorina, Bosnia and Herzegovina, (2023).

[9] Dimitrov, L., Gjosheva Kovachevikj, M., Popovska Stojanov, D., Nedelkovski, D., Influence of the economic crisis to the production price of wine grapes in the Republic of North Macedonia, *XIII International Scientific Agriculture Symposium “AGROSYM 2022”, Faculty of Agriculture - Sarajevo (Proceedings)*, Jahorina, Bosnia and Herzegovina 1258-1264 (2022).

[10] Dimov, Z., Mukaetov, D., Cukaliev, O., Tanaskovic, V., Design of agronomical measures for winter wheat and sunflower productivity to mitigate climate changes in south-eastern Macedonia, *5th Croatian and 11th International Symposium on Agriculture (Proceedings)*, Opatija, Croatia, 218-222 (2016).

[11] Gjosheva Kovachevikj, M., Dimitrov, L., Economic optimization of the apple investment and growing system alternatives in Republic of Macedonia, *Fifth International Scientific Agricultural Symposium, Agrosym (Proceedings)*, Jahorina, Bosnia and Herzegovina, 977-982 (2014).

[12] Gjosheva Kovachevikj, M., Dimitrov, L., Popovska Stojanov, D., Analyzing the rural poverty in the Republic of North Macedonia across diverse income compositions, *XIV International Scientific Agriculture Symposium „AGROSYM 2023”* Jahorina, Bosnia and Herzegovina, (2023).

[13] Gjosheva Kovachevikj, M., Dimitrov, L., Popovska Stojanov, D., Martinovska Stojcheska A., Factors influencing rural youth migration in North Macedonia, *Agro-knowledge Journal*, **25**, 2, 111-125 (2024).

[14] Gjosheva Kovachevikj, M., Dimitrov, L., Popovska Stojanov, D., The structure of rural households' income in North Macedonia - A case study in Polog and Pelagonija, *Agro-knowledge Journal*, **24**, 117-131 (2023).

[15] Gjosheva Kovachevikj, M., Popovska Stojanov, D., Dimitrov, L., Determining the impact of certain rural resources on household Income: case study in North Macedonia, *IV International Symposium for Agriculture and Food ISAF 2022 (Book of abstracts)*, Ohrid, North Macedonia, 34 (2022).

[16] Kamphuis, B., Dimitrov, L., *Farm business data Macedonia 2001-2002*, WB - Private Farmers Support Project (PFSP), Macedonia; Agricultural Economics Research Institute (LEI), Netherlands (2002).

[17] Kamphuis, B., Verburg, R., Kuhlman, T., Brouwer, F., van den Berg, J., Dimitrov, L., *The social dimension of green growth in the Republic of Macedonia*, LEI Wageningen UR, Hague, Netherlands (2013).

[18] Mrdalj V., Gjosheva Kovachevikj, M., Popovska Stojanov, D., Dimitrov, L., Foreign trade and trade competitiveness in agri-food products between the Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina) and North Macedonia, *Agro-knowledge Journal*,

**25, 2, 139-158 (2024).**

[19] Mukaetov, D., Dimov, Z., Cukaliev, O., Poposka, E., Dimitrov, L., Andonov, S., Vulnerability assessment and adaptation to climate change - Agriculture, in: *Third national communication of climate change*, Ministry of environment and physical planning of Republic of Macedonia; United nations development programme (UNDP); Global environmental facility (GEF), 49-88 (2014).

[20] Mukaetov, D., Poposka, H., Nedelkovski, D., Dimitrov, L., Andonov, S., Cukaliev, O., Dimov, Z., Stojcevska, M. A., Tanaskovik, V., Nikolov, N., Nestorovski, L., Minchev, I., *Climate change vulnerability and adaptation agriculture, forestry and land use; 4th National communication on climate change*, UNDP and GEF, p. 222 (2021).

[21] Popovska Stojanov, D., Dimitrov, L., Danihlík, J., Uzunov, A., Golubovski, M., Andonov, S., Brodschneider, R., Direct economic impact assessment of winter honeybee colony losses in three European countries, *Agriculture 2021*, **11**, 398 (2021).

[22] Popovska Stojanov, D., Dimitrov, L., Uzunov, A., Golubovski, M., Andonov, S., Brodschneider, R., Economic impact assessment of honey bee winter colony losses in Austria, Czech Republic and the Republic of Macedonia, *Poklukar's days: 3rd scientific symposium on bees and beekeeping*, (2018).

[23] Popovska Stojanov, D., Dimitrov, L., Uzunov, A., Golubovski, M., Andonov, S., Brodschneider, R., Pioneer efforts for estimation of the economic impact of honey bee colony losses in the Republic of Macedonia, *Monitoring Workshop (Book of abstracts)*, Slovakia, (2018).

[24] Popovska Stojanov, D., Gjosheva Kovachevikj, M., Dimitrov, L., Janeska Stamenkovska, I., Martinovska Stojcheska, A., Rural development policies towards empowering of young farmers: a case study in southeastern North Macedonia, *XII International Symposium of agricultural sciences, AgroReS (Book of abstracts)* Trebinje, Bosnia and Herzegovina, (2023).

[25] Андонов, С., Узунов, А., Србиновска, С., Ѓорѓиевски, С., Димитров, Л., Киранџиски, Т., Вуковиќ, В., Ефимова, Е., *Студија за адаптација на анималното производство во Република Македонија спрема климатските промени со акциски план*, Мрежа за рурален развој на Република Македонија; УСАИД, Скопје (2014).